

Kelemenné Csuhay Zsuzsanna

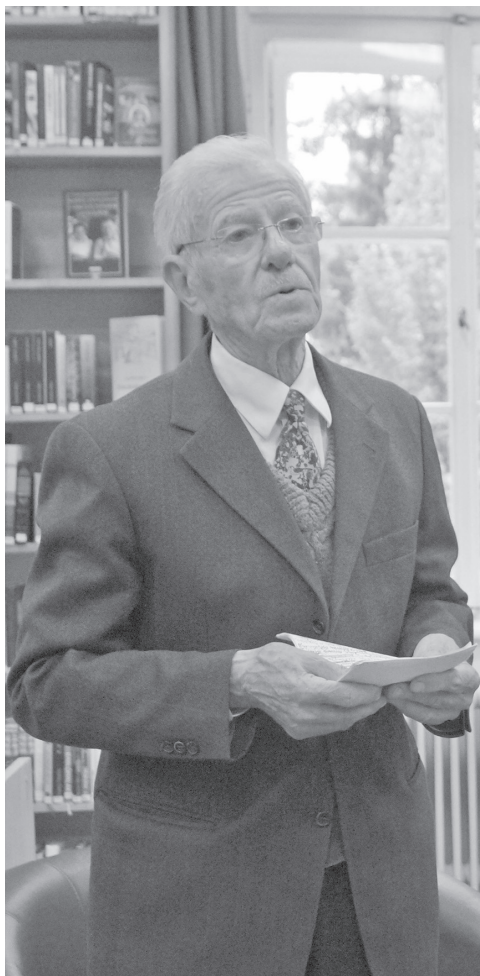
„...üljön a világ Örömnepet!”

Fülöp Lajos tanár urat 90. születésnapján Dsida Jenő szavaival köszöntöm, s ahol 85. születésnapján abbahagytam, ott szeretném most folytatni Illés Endre gondolatával: „Csak a szeretet elfogódottságával tudok írni róla; a szeretet a legmagasabb igényesség, az elfogódottság talán a legigazabb mérték.”

Ismeretségünk a Dsida Jenő Baráti Kör könyvtári programjainak szervezésének köszönhető. Már több mint egy évtizedes múltra visszatekintő közös tevékenységünk folyamán csak tanultam tőle. Először egy Karinthy-előadáson találkoztunk. Szokás szerint az előadásokat megelőző, elmaradhatatlan munkaebédről érkeztek Lisztóczy tanár úrral, élénk társalgás közepette. Egyenes tartását, komoly nézését ellensúlyozta kedves hangja, amikor bemutatkozott, „... szemében egy húszéves ifjú szenvedélyessége és ifjúsága lobogott.”

Tenyérébe simuló, apró, kézzel írott jegyzeteivel lépett a hallgatóközönség elé. Előadásmódját is ugyanaz a szenvedélyesség jellemezte, mely már az első pillanatokban szembetűnt. Jegyzeteibe néha belepillantva nemes egyszerűséggel szötte mondatait, időnként jellemző, „*fülöptanáruras*” mozdulatával megigazította szemüvegét, miközben szavaiból hihetetlen érzékletességgel tört elő Karinthy kihívó, időnként bizarr, mégis komikus látásmódja. A satirikus, maró gúny, a rokonszenv, a huncutkodó fricska váltakozott a professzor úr érzékletes előadásában.

Tanítványa sajnos nem lehettem, számomra mégis ő az örök tanár: egész életen át ható példát ad, egy olyan új világot nyit meg emberségben és tudásban, amelyet

a diák soha el nem felejt. Személyes, eddigi egész életével tanított és nevelt. Nem elzártan él a tanítványaitól, kollégáitól, élete nyitott könyv, sok ember egész élet-pályájának egy meghatározó eleme.

Számomra ő a tudós tanár, a tanár tudós, akiben szakmája szeretetén, a birtokában lévő hatalmas mennyiségű tudásanyagon kívül jelen van az a pedagógiai akarat is, hogy azt megossza másokkal –, elsősorban a tanítványokkal, de könyvek, publikációk révén a kollégákkal, a szakmai vagy az érdeklődő közvélemény-nyel, könyvtári olvasóközönsséggel egyaránt. Rá kiváltképp érvényesek Abraham Lincoln szavai: *„A legvégén nem az fog számítani, hogy mennyi év volt életedben, hanem, hogy mennyi élet volt éveidben.”*

Szemléletet ad, az ismeretek összefüggéseit, mutatja meg, hiteles értékmintát jelent. Mindig is kifogyhatatlan volt annak a szeretethálózatnak az építésében, amely nemcsak diákjainak, hanem tanártársainak, barátainak, kollégáinak is új és új utakat nyitott. Mindezekhez párosul egyéniségében az a felhőtlen életöröm, amely átsegítette magánélete krízisein, a huncut játékosság, amely az elmaradhatatlan aktatáskából előkerülő csokoládé vagy bonbon formájában öltött testet, minden alkalommal megédesítve újratalálkozásunk örömét.

Személyisége egyszerre az állandóság és a változás egysége. A szülőföldjéhez fűződő hagyománytisztelet és értékörzés vezérli folyamatosan tudományos munkásságát, de szerteágazó tevékenységében mindig jelen van a különleges, az új és a környezete iránt nyitott, állandóan tanulásra kész nyelvész, etnográfus, irodalmár, történész és pedagógus, aki a változásnak az izgalmát hozza a vele kapcsolatban állók életébe. Sőt! Az „önkifejezés, kibeszélés” művésze is, aki versekben, műfordításokban „kénye-kedvére lehet önmaga és másvalaki”. E sokoldalúság egyidejű betöltésével vált olyan kulturálisan domináns személyiséggé, aki formálja a köré szerveződők közösségét.

Most – a 90. születésnapján – nekem jutott a megtiszteltetés, hogy ezen sorokkal a Bródy Sándor Könyvtár kollektívája nevében is köszöntsem Tanár Urat, abbéli kívánságunkat kifejezve, hogy fiatalos lendületét, alkotókedvét, derűs humorát megőrizve, jó egészségben továbbra is folytathassa sokoldalú irodalmi tevékenységét, vagy publikációkban találkozva ismerhessük meg továbbra is szerteágazó kutatómunkájának eredményeit.

Isten éltesse, Lajos Bácsi!